Gemeente Maastricht

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

ONDERWERP	DATUM	BIJLAGEN
vragen en antwoorden over herstelplan XONAR	25 augustus 2023 Verz. 28 augustus 2023	3
BEHANDELD DOOR	TELEFOONNUMMER	ONZE REFERENTIE
FJM (Frans) Mourmans	06 50898190	2023.03575
E-MAILADRES	FAXNUMMER	UW REFERENTIE
Frans.Mourmans@maastricht.nl	043 - 350 4141	--

Geachte raadsleden,

Op 3, 4 en 5 juli zijn informatiebijeenkomsten voor raadsleden in de jeugdregio Zuid-Limburg georganiseerd over het herstelplan van XONAR. Tijdens deze bijeenkomsten is toegezegd dat de vragen en antwoorden uit deze bijeenkomsten toegevoegd worden aan de vragen en antwoorden uit het voorbereidingstraject en ter beschikking worden gesteld aan alle raadsleden.

Als bijlage bij deze RIB stuur ik u de volgende stukken:
- De bundel met vragen en antwoorden over het herstelplan van XONAR
- De PPT presentatie die gebruikt is tijdens de informatiebijeenkomsten
- Een memo met een toelichting over de samenwerking JENS, Heerlen, Landgraaf en Voerendaal.

Technische vragen ter voorbereiding op de Domeinvergadering worden als raadsvragen beantwoord. Ook deze vragen en antwoorden van alle gemeenten worden gebundeld en ter beschikking gesteld aan alle raadsleden. Dat zal naar verwachting medio september zijn.

Hoogachtend,

Hubert Mackus
Wethouder Economie, Sport, Jeugdzorg, Water, Natuur en Landschap

Raadsinformatiebrief

Q&A RAADSVOORSTEL GEVRAAGDE FINANCIELE BIJDRAGE XONAR

Vragen over planning 2
Vragen over Regio / Governance 3
Cijfermatige vragen 5
Vragen over monitoring / risico's / 'plan B' 9
Vragen over het herstelplan van XONAR 12
Vragen over eventuele fusie met Mutsears 16
Vragen over (uittreding) JENS 18
Aanvullende vragen 13
Opmerkingen vanuit gemeenten 14

Vragen over planning

- **Wat is de tijdlijn?**

Wanneer is de melding door XONAR gedaan?
XONAR heeft in mei 2021 de eerste melding van liquiditeitsproblemen gedaan. Decentrumgemeente heeft vervolgens de frequentie van de reguliere periodieke gesprekken verhoogdnaar kwartaalgesprekken. In april 2022 heeft XONAR een verbeterplan gepresenteerd in de stuurgroep en tegelijkertijd een tekort van 750k over het eerste kwartaal gemeld en dat de Jeugdautoriteit betrokken was. De jeugdregio heeft vervolgens contact opgenomen met de Jeugdautoriteit.
Wanneer zijn de gemeenten betrokken?
De regiogemeenten zijn na de eerste melding periodiek vertrouwelijk geïnformeerd door de voorzitter van de jeugdregio. Op 6-7-2022 heeft een bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen XONAR en een delegatie van de stuurgroep in de vorm van de wethouders van de 3 grootste gemeenten. De jeugdautoriteit was aanwezig bij dit gesprek.
Wanneer zijn de raden geïnformeerd?
De raden worden sinds het derde kwartaal 2022 periodiek geïnformeerd via raadsinformatiebrieven over de ontwikkelingen rond XONAR en het herstelplan.
Welke andere cruciale momenten zijn er geweest?
Op 9 december 2022 heeft XONAR het herstelplan gepresenteerd aan de wethouders van de jeugdregio.

- **Wanneer hebben de gemeenteraden bepaalde zaken besloten? Dit heeft betrekking op:**

De MKD-discussie en tarieven
De gemeenteraden hebben in 2020 het beleidskader vastgesteld dat uitgangspunt vormt voor de aanbesteding van jeugdhulp 2023. Op basis van dit bestuurlijk kader hebben de gemeenten in de jeugdregio gezamenlijk de voorwaarden voor de nieuwe inkoop uitgewerkt. Besluitvorming op regioniveau heeft plaatsgevonden in de G16. De tarieven zijn onderdeel van deze besluitvorming.
Het duiden van de raad-college-inkooporganisatie.
In de raadsinformatiesessie van afgelopen februari stond dit centraal. De ppt van deze bijeenkomst is beschikbaar bij de G16 en kan gedeeld worden.

Vragen over regio / governance

- **Wat gebeurt er wanneer niet alle gemeenten instemmen?**

Wat betekent dit financieel, procesmatig en bestuurlijk?
Gemeenten zijn op grond van de Jeugdwet verantwoordelijk voor de continuïteit van de jeugdhulp. Als een cruciale zorgaanbieder zoals XONAR in financiële problemen komt, zijn gemeenten op grond van de Jeugdwet verplicht zorg te dragen voor de continuïteit van de zorg die de betreffende aanbieder verleent. In de praktijk komt dit vrijwel altijd neer op het verstrekken van een financiële bijdrage i.c.m. het stellen van voorwaarden aan de betreffende aanbieder.

Wettelijk en/of in het draaiboek Continuïteit Jeugdhulp is niet vastgelegd wat gebeurt wanneer niet alle gemeenten uit een jeugdhulpregio instemmen met een financiële bijdrage. Op basis van

ervaringen in eerdere cases elders in het land zijn 2 scenario's mogelijk voor het vervolg.

1. De Jeugdautoriteit stelt voor dat de centrumgemeente de kosten van de gemeenten waar de gemeenteraden negatief besloten hebben voorschiet en vervolgens onderhandelt met deze gemeenten om achteraf alsnog een bijdrage te krijgen. Centrumgemeente Maastricht heeft de Jeugdautoriteit laten weten dat de centrumgemeente geen medewerking zal geven aan dit scenario. Het risico dat de centrumgemeente de kosten niet kan verhalen is te groot. Daarnaast is zo'n situatie een bron voor jarenlange verstoorde bestuurlijke verhoudingen.
2. Het alternatieve scenario is dat het ministerie de procedure van indeplaatsstelling volgt en bij die gemeenten die niet akkoord gaan met financiële steun aan XONAR in het budgetrecht van de gemeenteraden treedt en alsnog het besluit voor financiële steun neemt.De grondslag voor indeplaatsstelling is dat de betreffende gemeenten niet voldoen aan de wettelijke verplichting uit de Jeugdwet om zorg te dragen voor continuïteit van dejeugdhulp. Dit scenario is eerder in de casus van een jeugdhulpaanbieder in Zeeland door het ministerie aangezegd bij enkele gemeenten, maar niet doorgezet nadat de betreffende gemeenten uiteindelijk toch zelf het besluit voor financiële steun hebben genomen.

Het is uiteraard niet de bedoeling dat het zover komt. Duidelijk is echter dat alle gemeenten in de jeugdhulpregio verantwoordelijk zijn voor de continuïteit van jeugdhulp.

- **Wat is de rol van het ministerie?**

Het Ministerie van VWS zelf participeert niet in de werkgroepen van dit traject (N.B. De Jeugdautoriteit wel, maar deze is geen onderdeel van het Ministerie van VWS). Het verantwoordelijke ministerie van VWS is wel geïnformeerd en volgt de ontwikkelingen op de voet.Mocht de situatie van indeplaatsstelling aan de orde komen, dan krijgt het Ministerie uiteraard weleen nadrukkelijke rol.

- **Veel jeugdzorgaanbieders verkeren in zwaar weer. Hoe komt dat? Betalen gemeenten wel de juiste tarieven?**

Jeugdzorg Nederland heeft becijferd dat vrijwel alle grote jeugdhulpaanbieders (met meer dan 15 miljoen omzet en meer dan 30% van deze omzet verkregen uit jeugdhulp) in zwaar financieel weer verkeren: link naar rapport. De oorzaken hiervoor zijn divers: dit kan liggen in de historie van organisaties, afbouw van sommige vormen van jeugdhulp, bedrijfsvoering, verandering in de vraag etc. Vrijwel alle gemeenten voeren externe kostprijsonderzoeken uit om tot reële tarieven te komen. Met deze onderzoeken is in zichzelf niets mis. Wel blijkt in de praktijk dat de uitkomstenvan de onderzoeken zich in algemene zin moeilijk verhouden tot de praktijk van grote aanbieders.De op de kostprijsonderzoeken gebaseerde tarieven zijn generiek voor alle zorgaanbieders en niettoegespitst op de specifieke situatie bij individuele grote zorgaanbieders.

- **Is er ondersteuning bij de behandeling van de voorstellen in de gemeenteraden?**

In juli zijn per sub regio informatiebijeenkomsten voor raadsleden georganiseerd. Voor deze bijeenkomsten was ondersteuning uit de werkgroep herstelplan beschikbaar.

- **Welk precedent scheppen we naar andere aanbieders om nu financiële steun te geven aan XONAR?**

Het draaiboek Continuïteit Jeugdhulp is alleen van toepassing op cruciale zorgaanbieders. Op het moment dat de continuïteit van de jeugdhulp in het gedrang komt treedt het draaiboek in werking. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de continuïteit van jeugdhulp. Dit kan, zoals in het geval van XONAR, tot gevolg hebben dat een financiële bijdrage noodzakelijk is. Het is dus niet zo dat zorgaanbieders willekeurig gemeenten kunnen aanspreken voor financiële steun.

- **Is het wel reëel dat gemeenten voor de tekorten van zorgaanbieders moeten opdraaien?**

Gemeenten zijn op grond van de Jeugdwet verantwoordelijk voor de continuïteit van de jeugdhulp. Als een cruciale zorgaanbieder zoals XONAR in financiële problemen komt, zijn gemeenten op grond van de Jeugdwet en het draaiboek verplicht financiële steun te verlenen om zo de continuïteit van jeugdhulp te borgen. Ook indien, zoals bij XONAR, de oorzaak van de problemen gezocht moet worden in het eigen handelen zoals ongelukkige strategische keuzes, problemen in debedrijfsvoering, het inschrijven op aanbestedingen die voor een specifieke aanbieder verlieslatend zijn en onvoldoende sturing en toezicht. De oorzaken van de problemen bij XONAR staan genoemd op pagina 4 van het Raadsvoorstel

- **Waarom betaalt het Ministerie van VWS hier niet aan mee?**

De verantwoordelijkheid voor de continuïteit van de jeugdhulp ligt bij de gemeenten en niet bij het ministerie van VWS.

- **Hoe zit het met bestuurlijke aansprakelijkheid?**

De oorzaken van de problemen bij XONAR moeten voor een groot deel gezocht worden bij XONAR zelf: problemen in de bedrijfsvoering, ongelukkige strategische keuzes, het (herhaald) inschrijven op niet kostendekkende aanbestedingen, onvoldoende sturing en onvoldoende toezicht. Omdat de gemeenten publieke middelen moeten inzetten voor de financiering van het herstelplan is juridisch getoetst of en in hoeverre een beroep kan worden gedaan op bestuurdersaansprakelijkheid van zowel de bestuurders als toezichthouders van XONAR. Daarnaast is getoetst of er voor gemeenten als verstrekker van publieke middelen en in die zin alsbenadeelde partijen, een grondslag om een beroep te doen op aansprakelijkheid voor bestuurders en toezichthouders? Het juridisch advies op beide vragen is negatief.

- **Gemeenten zijn erg kwetsbaar door de grote zorgaanbieders. Is het niet beter meerdere kleine zorgaanbieders te hebben?**

De situatie voor de recente aanbesteding was dat er een breed aanbod van grote en kleine zorgaanbieders was. De kleinere zorgaanbieders hebben vaak een beperkt zorgaanbod en kunnen daarmee een behoorlijke marge realiseren. Tijdens de aanbesteding is bewust gekozen voor het reduceren van het aantal aanbieders om de versnippering tegen te gaan. Zorg wordt nu veelal aangeboden door combinaties van zorgaanbieders die samen alle zorgarrangementen in de verschillende segmenten kunnen en moeten aanbieden. In de combinaties werken grote en kleinere zorgaanbieders samen.

- **Is de jeugdautoriteit de baas of zijn de gemeenteraden dat?**

De jeugdautoriteit houdt toezicht op de continuïteit van de jeugdhulp. De gemeenteraden zijn verantwoordelijk voor de goedkeuring van het herstelplan en de budgetautorisatie.

- **Wat is de formele rol van de Jeugdautoriteit?**

De Jeugdautoriteit heeft een formele rol in de monitoring (trede 1, generiek) en vroeg signalering (trede 2, risicovol). Zij monitort jaarlijks de financiële situatie van meer dan 200 aanbieders in de jeugdhulp. Zij creëert daarmee inzicht in risicovolle situaties bij individuele aanbieders en in jeugdzorgregio's en signaleert relevante stelselontwikkelingen. Opdrachtgevers en opdrachtnemers kunnen een beroep doen op deze inzichten om zelf passende maatregelen te nemen die risico's verlagen. Ook kunnen zij de Jeugdautoriteit vragen mee te kijken en denken in specifieke risicovolle situaties. De Jeugdautoriteit kan daarmee, situatieafhankelijk, bijdragen aan het versterken van de (boven)regionale samenwerking tussen opdrachtgever(s) en opdrachtnemer(s).

Zodra trede 3 (zorgelijk) wordt bereikt, waarmee het draaiboek van toepassing wordt, volgt de Jeugdautoriteit actief de stappen op de betreffende trede en de voortgang van het herstel door middel van periodieke voortgangsrapportages. Ook draagt zij informatie aan (waaronder informatie vanuit het EWS) die bijdraagt aan de succesvolle samenwerking en uitvoering van opgestelde plannen. De Jeugdautoriteit zal, in overleg en waar nodig, andere organen (bijvoorbeeld de IGJ of IJenV) informeren of betrekken.

De Jeugdautoriteit volgt als onafhankelijke en onpartijdige, toezichthoudende partij het proces en monitort de uitvoering van de plannen en de daarin omschreven rollen en verantwoordelijkheden. Bij ongewenste afwijking van de plannen en beschreven rollen en verantwoordelijkheden intervenieert de Jeugdautoriteit op bestuurlijk niveau naar de partijen om het evenwicht te herstellen. Deze interventie is altijd gericht op het borgen van de continuïteit van zorg en overige cruciale jeugdhulpfuncties. Zowel de Jeugdautoriteit als de regievoerder of de aanbieder kunnen besluiten naar de volgende trede in het draaiboek te gaan. De Jeugdautoriteit kan vanuit haar rol proactief adviseren aan de betreffende regievoerder en aanbieder om het draaiboek te starten, dan wel naar een volgende trede in het draaiboek te gaan.
Bron: draaiboek continuïteit Jeugdhulp

Cijfermatige vragen

- **Worden alle cijfers door de werkgroep per gemeente aangedragen?**

Gemeenten hebben overzichten ontvangen van cliëntenaantallen per gemeente en de bijdrage per gemeenten in de gevraagde financiële steun. Zie ook het raadsvoorstel.

- **Op p.3 wordt vermeld dat XONAR een CAO heeft die sneller is gestegen dan indexering toegepast door de gemeenten. Geldt dit dan niet voor alle gecontracteerde aanbieders in Zuid-Limburg?**

XONAR biedt sec Jeugdhulp aan. Dit betekent dat de CAO Jeugdzorg op de medewerkers van XONAR van toepassing is. De lonen in de cao-jeugdzorg zijn percentueel meer gestegen (+/- 10% stijging) dan de lonen van andere Cao's (bijv. CAO GGZ en/of ambtenaren CAO (gemiddeld 5-6% stijging.) Het percentage van 10% is niet een-op-een verwerkt in de OVA- percentages (de adviespercentages die de VNG meegeeft om te verwerken in de tarieven en waaropook het gemeentefonds wordt geïndexeerd). Zie voor meer info over indexatie van jeugdhulp deze link.

Aanvullend hierop: de Jeugdwet geldt voor alle gecontracteerde aanbieders in Zuid- Limburg die jeugdhulp bieden. Echter, XONAR is een van de weinige partijen die enkel jeugdhulp biedt. Veel andere gecontracteerde aanbieders hebben naast de Jeugdwet ook andere financieringsstromen, XONAR heeft dit (vrijwel) niet. Dit is waarom de cao-stijging XONAR zo hard treft. De CAO Jeugdzorg geldt niet voor alle gecontracteerde aanbieders. Andere gecontracteerde aanbieders hanteren bijv. CAO Gehandicaptenzorg, CAO GGZ, CAO Social Work etc.

- **Hoe wordt de financiële bijdrage van de afzonderlijke gemeenten bepaald?**

De standaard verdeelsleutel in het draaiboek Continuïteit Jeugdhulp is dat alle kosten worden gedeeld door de 16 gemeenten op basis van het aantal jeugdigen in zorg op de peildatum. Voor XONAR is deze peildatum 1 juli 2022.

- **Zijn de advieskosten die de regio-/centrumgemeente voor dit dossier maakt ook opgenomen in het raadsvoorstel?**

De gemeenten ontvangen van de jeugdregio een opgave van de noodzakelijke kosten van inhuur van externen (regievoerder met ondersteuning, specifieke expertise en stadsadvocaat) die voor het XONAR-dossier worden gemaakt.In de jeugdregio is in 2022 met betrekking tot deze niet begrote kosten afgesproken dat het om een overschrijding op de reguliere uitvoeringskosten gaat. De reguliere verdeelsleutel voor de uitvoeringskosten van de jeugdregio is van toepassing.

- **In het raadsvoorstel wordt gesproken over teruglopende cliëntaantallen. Hebben wij zicht over de aantallen waar wij het over hebben op basis van realisatiecijfers in het verleden? En ten aanzien van de prognose die XONAR hierover zelf gemaakt had?**

De reguliere monitoring van de regionale inkooporganisatie monitort structureel de nieuw afgegeven toewijzingen per combinant per contract. Het aantal cliënten in de regio Zuid-Limburg die een beroep doen op jeugdzorg daalt over de gehele lijn. Vandaar dat ook XONAR te maken heeft met een dalend aantal cliënten (instroom). Het marktaandeel van XONAR ten aanzien van de gehele regio Zuid-Limburg is niet gedaald.

- **Bovendien ben ik benieuwd hoe de forecast eruitziet o.b.v. het herstelplan.**

Het (geheime) financieel addendum/herstelplan voorziet in een kasstroomoverzicht met een forecast t/m 2027,daarnaast voorziet het financieel addendum/herstelplan ook in een forecast inzake resultaatverbetering. Deze prognoses zijn op hoofdlijnen weergegeven.

- **In hoeverre is een trend inzichtelijk (al vele jaren of sinds kort)?**

XONAR heeft al meerdere jaren te maken met lage productiviteit en een negatief resultaat. Sinds Corona ook met een hoog ziekteverzuim.

- **Als blijkt dat XONAR nu niet alle uren declareert, worden ze dan straks duurder?**

Nee. De tarieven zijn gebaseerd op een vastgesteld aantal uren zorg. XONAR levert nu meer zorg dan vergoed wordt en moet zorgen dat het aantal uren binnen de norm komt.

- **Waarom via tariefdifferentiatie geen hogere tarieven voor XONAR?**

Tijdens de aanbesteding is de mogelijkheid van tariefdifferentiatie bekeken. Er is niet voor geko-

zen omdat het niet uitvoerbaar is. Wel is de mogelijkheid bij de nieuwe aanbestedingen Jeugdgecreëerd om op eigen initiatief onderlinge tariefafspraken te maken tussen penvoerder/hoofdaannemer en overige combinanten/onderaannemers. Daarnaast hanteren de gemeenten reële tarieven.

- **Waarom leveren andere partijen zoals COA en provincie geen financiële steun?**

COA en Provincie zijn geen partij in het draaiboek Continuïteit Jeugdhulp en nietverantwoordelijk voor continuïteit van jeugdhulp.

- **Hoe is het aantal cliënten in zorg bepaald?**

In het raadsvoorstel wordt benoemd hoeveel jeugdigen er gemiddeld **op jaarbasis** een beroep doen op jeugdhulp van XONAR (de genoemde 2.400). Om een actueel beeld te geven wordt daarnaast ook aangegeven hoeveel jeugdigen op 1 april 2023 in zorg waren. Dan gaat het om het aantal jeugdigen dat **op die datum** in zorg is. Voor de verdeelsleutel is cf. draaiboek peildatum 1 juli 2022 gehanteerd.

- **Jeugdautoriteit wijst op risico's in de vastgoedstrategie**

Het af te stoten vastgoed heeft een maatschappelijke bestemming en is zorgvastgoed. Zowel de Jeugdautoriteit als de gemeenten wijzen op het risico dat de verkoop stroef kan verlopen. Dat is een risico omdat in het herstelplan rekening wordt gehouden met de verkoopopbrengst van het vastgoed,

- **Waarom worden niet alle vervoerskosten vergoed?**

In de arrangementstarieven is een opslag opgenomen voor vervoer. XONAR geeft aan dat zij meer kosten maken dan hierin is opgenomen. Belangrijk hierbij is dat vervoer op verschillende manieren georganiseerd kan worden en XONAR kan onderzoeken ook hier efficiënter mee om te gaan.

- **Hoe weten we te borgen dat partijen die zorg overnemen niet tegen dezelfde problemen aanlopen als XONAR?**

De problemen bij XONAR worden voor een groot deel veroorzaakt doordat de bedrijfsvoering niet op orde is. Wij zien bij andere zorgaanbieders die op basis van dezelfde arrangementen en dezelfde tarieven vergelijkbare zorg aanbieden dat deze wel een rendabele exploitatie hebben.

- **Wanneer wordt de jaarrekening 2022 van XONAR gepubliceerd?**

De jaarrekening 2022 van XONAR is reeds gepubliceerd, deze is te vinden op: www.jaarverantwoordingzorg.nl.

- **Inzicht in de 1,9 mln. reorganisatiekosten**.

De reorganisatiekosten van € 1,9 mln. betreft de kosten van de ondersteuning herstelplan. Deze kosten bestaan uit extra kosten PNIL (personeel niet in loondienst) voor externe medewerkers die zijn ingehuurd vanwege hun expertise, waarbij gedacht kan worden aan meerkosten voor de interim-bestuurder, een senior communicatiespecialist en een HR-teamleider met reorganisatie-ervaring. Ook worden er kosten op ondersteuningsgebied gemaakt door P5COM (ondersteuning bij de

operationele verbetering) en kosten PWC (ondersteuning door PWC bij het opstellen van het herstelplan en hetfinancieel addendum) en is er juridische bijstand ingehuurd voor de diverse zaken t.a.v. de reorganisatie en het herstelplan.

specificatie reorganisatiekosten herstelplan XONAR	
Kosten 2022 (conform jaarrekening)	
Kosten PNIL vanwege hun expertise ingehuurd voor het opstellen en uitvoeren van het strategische meerjarenherstelplan in vergelijking met reguliere kosten medewerkers in dienst (= meerkosten) o.a. meerkosten interim-bestuurder, interim-senior communicatiespecialist, interim-HR-manager met reorganisatie-ervaring)	81.798
Kosten juridische/financiele bijstand	555.135
Totaal 2022	**636.933**
Kosten 2023 (inschatting)	
Ondersteuning op operationeel gebied	377.520
Ondersteuning op financieel gebied	220.000
Juridische bijstand (bestuur/directie/or)	115.000
Kosten PNIL vanwege hun expertise ingehuurd voor het opstellen en uitvoeren van het strategische meerjarenherstelplan in vergelijking met reguliere kosten medewerkers in dienst (= meerkosten) o.a. meerkosten interim-bestuurder, interim-senior communicatiespecialist, interim-HR-manager met reorganisatie-ervaring)	528.000
Totaal 2023	**1.240.520**
Totaal 2022 + 2023	**1.877.453**

Al**le** ramingen van XONAR 2023 zijn plafondbedragen. Wij volgen de daadwerkelijke besteding van deze bedragen nauwgezet en zullen alleen bij gebleken noodzaak tot vergoeding overgaan.

- **Hoe is de verdeelsleutel van de kosten bepaald?**

Conform draaiboek is bij het bepalen van trede 3 (per 1 juli 2022) vastgesteld hoeveel jeugdigen per gemeente jeugdhulp van XONAR ontvingen waarvoor continuïteit van jeugdhulp geboden moest worden. Het relatieve aandeel jeugdigen per gemeente bepaalt de verdeelsleutel.

- **Wat is het actuele ziekteverzuim. Stuurt XONAR op het ziekteverzuim? Werpt het al vruchten af? Zitten we volgend jaar niet in zelfde situatie?**

Conform de door u ontvangen (geheime) Update Financieel Addendum Herstelplan is het gemiddelde verzuimpercentage ongeveer 12%. XONAR monitort wekelijks per zorgeenheid de verzuimcijfers en stuurt per zorgeenheid op de bijbehorende zichtbare trend in het verzuim. De geplande afspiegeling (sociaal plan) voor boventallige medewerkers in september 2023 kan mogelijk invloed hebben op het verzuim. Om het verzuim te reduceren heeft XONAR contact gelegd met een in verzuimreductie gespecialiseerde organisatie. Met inzet van hun expertise zal XONAR het verzuim gaan terugdringen, zowel op korte als op langere termijn. Belangrijk onderdeel van dit traject is de inzet van een verzuimspecialist langdurige verzuimdossiers en een interventieprogramma voor medewerkers die langdurig verzuimen.

- **Vergoeding van transitiekosten lijkt een worst. Gaan mensen wachten op deze vergoeding? Het kan toch niet de bedoeling zijn dat gemeenten nu transitievergoeding betalen en dat mensen een dag later naar een andere aanbieder gaan. Is hier iets aan tete doen? Het is strategisch niet handig om deze worst voor te houden.**

Hier is niets aan te doen. XONAR is wettelijk verplicht bij het afvloeien van personeel een transitievergoeding te betalen.

Vragen over monitoring / risico's / 'plan B'

- **Hoe ziet plan B eruit?**

Voor onvoorziene omstandigheden heeft de centrumgemeente 2 grote regionale zorgaanbieders Koraal en Mondriaan, die in een samenwerkingsverband van 26 zorgaanbieders actief zijn in alle segmenten van jeugdhulp, gevraagd een noodscenario te ontwikkelen zodat de continuïteit van jeugdhulp kan worden gegarandeerd. De centrumgemeente heeft deze actie ingezet na afstemming met de Jeugdautoriteit. XONAR is geïnformeerd. Het noodscenario is volgtijdig en nadrukkelijk geen alternatief waartegen het herstelplan afgewogen kan worden.

- **Welke financiële en inhoudelijke KPI's worden gemeten?**

De bijlage 'monitoring herstelplan' bij de raadsnota geeft hier inzicht in.

- **Wanneer bepaalt de werkgroep dat de KPI's niet voldoende worden gerealiseerd? Welke stappen vinden dan plaats?**

Ook dit is uitgewerkt in de bijlage "monitoring herstelplan".

- **Hoe voorkomen we dat XONAR over twee jaar opnieuw aanklopt bij jeugdhulpregio Zuid-Limburg met een steunverzoek?**

Dit is nooit voor 100% uit te sluiten. Er wordt strak gemonitord op het herstelplan en het bijbehorende financieel addendum. Dat is wat wij als gemeenten in redelijkheid kunnen doen.

- **Bereiden jullie je voor op een dergelijk scenario?**

Nee.

- **Waarom zou dit steunplan nu wel gaan lukken? XONAR heeft al zo vaak om extra geld gevraagd?**

Volledige garantie voor duurzaam herstel is niet te geven. Er wordt strak gemonitord op het herstelplan en het bijbehorende financieel addendum. Dat is wat wij als gemeenten in redelijkheid kunnen doen. **Zie ook antwoord op de vraag hieronder.**

- **Heeft XONAR eerder financiële steun van de samenwerkende gemeenten in Zuid-Limburg ontvangen?**

In 2015 hebben de gemeenten ZL een incidentele subsidie (subsidieregeling Innovatie jeugdhulp) aan XONAR verstrekt van € 1,1 mln. voor het uitvoeren van een innovatieplan om zo de continuïteit van zorg en infrastructuur bij de decentralisatie naar gemeenten veilig te stellen.
Eind 2015 heeft XONAR aangegeven niet akkoord te gaan met een generieke tariefskorting van 5% voor 2016 en de verblijfstarieven 2016. Op basis van onderzoek van KPMG in 2016 is de tariefskorting van 5% deels teruggedraaid en is het tarief voor pleegzorg aangepast. XONAR heeft toen ook zelf maatregelen getroffen op het gebied van efficiency en portfoliokeuzes.

- **Waarom is er niet voor gekozen om XONAR failliet te laten gaan?**

Een faillissement van XONAR betekent dat de jeugdhulpregio de verantwoordelijkheid heeft voor de continuïteit van de jeugdhulp van alle jeugdigen die hulp krijgen vanuit XONAR (dus ook voor de onderdelen waarop XONAR geen verlies lijdt). In de praktijk betekent dit dat de jeugdhulpregio in korte tijd bij andere aanbieders aanbod moet zoeken om de continuïteit van hulp te waarborgen voor een groot aantal jeugdigen. De jeugdhulpregio wordt hiermee voor een enorme opgave gesteld: zowel inhoudelijk, als financieel (de kosten zullen aanzienlijk hoger zijn dan de bijdragedie nu gevraagd wordt voor herstel) als qua capaciteit die gevraagd wordt vanuit de regio. Belangrijkste is overigens, dat een faillissement zeker schade zal toebrengen aan kwetsbare jongeren vanwege het wisselen van zorgaanbieder. Daarom is een faillissement vanuit de Jeugdautoriteit als geen optie gekwalificeerd en heeft de werkgroep deze optie niet verkend.

- **In het voorstel aan de raden is er eigenlijk geen keus. Is dat wel reëel?**

In zekere zin niet nee. Om de continuïteit van jeugdhulp te borgen is er inderdaad geen andere keuze. Wel kunnen wij door strikte monitoring strakker gaan sturen.

- **Wat waren de alternatieven?**

Onderzocht is of andere scenario's mogelijk zijn. Met name de zogenaamde trede 4 van het draaiboek Continuïteit Jeugdhulp (opknippen XONAR en zorg onderbrengen bij andere zorgaanbieders) is bekeken. De Jeugdautoriteit en regievoerder hebben zich steeds op het standpunt gesteld dat trede 4 niet aan de orde is aangezien in trede 3 uitzicht is op een reële oplossing. Daarnaast stuurt ook het ministerie van VWS op zo min mogelijke verstoring van zorg.

De Jeugdautoriteit heeft laten weten dat indien het vertrouwen ontbreekt en gemeenten énzorgaanbieder daar gezamenlijk om vragen trede 4 wél mogelijk is. De Jeugdautoriteit wijst op een langdurig en kostbaar traject waarbij de gemeenten gedurende het traject verantwoordelijk blijven voor de continuïteit van zorg en het overeind houden van XONAR. Daarom hebben de portefeuillehouders jeugdhulp ervoor gekozen het raadsvoorstel uit te werken op basis van het herstelplan in trede 3.

Het verkennen van alternatieve scenario's wordt, in overeenstemming met het draaiboek, ingezet wanneer het herstelplan onvoldoende effect heeft en hiermee de continuïteit van zorg voor de korte tot middellange termijn in het gedrang komt. Partijen stellen dan een continuïteitsplan op. In dit plan bereiden de aanbieder en de regievoerder alternatieve scenario's voor, gericht op het

waarborgen van de continuïteit in het brede landschap. Deze verkenning en het opstellen van een continuïteitsplan zijn onderdeel van de zogenoemde ‘trede 4’ uit het draaiboek Continuïteit Jeugdhulp.

- **Waarom is in het herstelplan niet voor trede 4 of verder gekozen?**

Het herstelplan hoort bij trede 3, de treden horen bij het draaiboek Continuïteit Jeugdhulp, dit is het onderdeel urgentiebepaling. Het draaiboek geeft aan dat er eerst gekeken moet worden naar mogelijk herstel op basis van een herstelplan. Pas als dat aantoonbaar niet haalbaar is komt trede 4 in zicht. Deels wordt trede 4 nu wel toegepast in die zin dat de onrendabele onder**d**elen van XONAR worden afgestoten en overgedragen aan andere aanbieders.

- **Hoe wordt de monitoring vormgegeven en wat zijn de interventiemogelijkheden voor de gemeenten?**

Zie de bijlage monitoring. Het is lastig om aan de voorkant exact aan te geven wanneer er door gemeenten geëscaleerd moet worden. XONAR, Jeugdautoriteit en gemeenten voeren regelmatig overleg over de voortgang. Indien zowel de Jeugdautoriteit als gemeenten van mening zijn dat de voortgang te veel afwijkt van het plan is dat direct aanleiding om de G16 daarvan met onderbouwing in kennis te stellen. De G16 bepaalt dan gezamenlijk of opschaling in de trede vanhet draaiboek Continuïteit Jeugdhulp wordt ingezet. Bij opschaling verlegt de focus zich van herstel van XONAR naar het realiseren van de zorgcontinuïteit onder regie van gemeenten.

- **Wat zijn de risico's en de beheersmaatregelen voor de gemeenten?**

Het risico voor gemeenten is dat XONAR in de komende jaren opnieuw om een bijdrage vraagt en/of alsnog failliet gaat. De monitor zoals bijgevoegd bij het raadsvoorstel bevat beheersmaatregelen voor deze risico’s. Zie ook de risicoparagraaf in het raadsvoorstel.

- **Welke risico’s zitten aan het raadsbesluit?**

Zie het antwoord op de vraag hierboven.

- **Hoe verliep de monitoring in het verleden?**

Het gemeentelijk contractteam besprak 2x per jaar alle ontwikkelingen inclusief financiën met XONAR. Daarnaast vond er jaarlijks een analyse van de gepubliceerde jaarrekening plaats. De frequentie van de gesprekken is in 2021 verhoogd naar 4x per jaar en in 2022 naar maandelijks. De monitoring van het herstelplan is in juli 2023 gestart en is 2x per maand.

De recente aanbesteding verplicht zorgaanbieders jaarlijks naast de jaarrekening aanvullende gegevens aan te leveren aan de hand waarvan kan worden getoetst op risico's en zo nodig bijgestuurd. Onze processen worden daarop aangepast.

- **Worden gemeenten ook meegenomen of de financiële resultaten worden behaald?**

De monitoring wordt bestuurlijk gevolgd door een delegatie van de G16 wethouders. Hunbevindingen worden periodiek gedeeld met de G16, dus met alle gemeenten.

- **Monitoring? Wat kan de gemeente, we zijn immers geen partij? Kunnen wij beleidsveranderingen aanbrengen**

Aan de financiële bijdrage worden voorwaarden verbonden. Het realiseren van die voorwaarden wordt gevolgd via de monitoring. De voorwaarden hebben vooral betrekking op het realiseren van doelstellingen die bijdragen aan de noodzakelijke veranderingen. Gemeenten hebben weinig of geen invloed op het beleid dat door XONAR wordt gevoerd.

Vragen over het herstelplan van XONAR

- **Wie zitten in kernteam die proces begeleidt van (uitvoeren) herstelplan?**

In de werkgroep herstelplan zijn vertegenwoordigd: 3 beleidsmedewerkers van de gemeenten Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen, 3 financieel adviseurs, 2 uit de jeugdregio en een zzp-er via BMC, aanvankelijk 2 contractmanagers uit de jeugdregio echter in de laatste fase niet meer, 1 communicatieadviseur van de gemeente Maastricht, 2 externe adviseurs met ervaring in vergelijkbare trajecten, de regievoerder, de Jeugdautoriteit en de coördinator van het InkoopteamSD als voorzitter. Daarnaast wordt voor specifieke vragen op afroep een beroep gedaan op de stadsadvocaat. De werkgroep overlegde tot besluitvorming in de colleges in juni 2x per week met3 leden van het MT van XONAR. Met ingang van juli is de frequentie 1x per 2 weken. De regievoerder en Jeugdautoriteit zijn aanwezig bij deze overleggen.

- **Hoe vaak komt de financiële werkgroep bij elkaar?**

In de periode tot de besluitvorming in de colleges 2x per week samen met XONAR. Daarnaast was er dagelijks contact op sub-werkgroep niveau. De frequentie op dit moment is 1x per 2 weken plus 1x per 2 weken monitoringoverleg.

- **Hoe wordt een en ander geborgd in de organisatie van XONAR, los van de bedrijfsvoering? Vindt er een structuuringreep plaats in de organisatie in het middenkader en de overhead?**

Onderdeel van het herstelplan (wat onder geheimhouding is in te zien) is een aanpassing van de organisatie. Er **is** onder meer gesneden in het management en de overhead.

- **Wat wordt afgestoten door XONAR en hoe vindt de zorgoverdracht plaats en wat betekent dit voor de cliënten?**

De bijlage zorg continuïteit van het raadsvoorstel geeft hier inzicht in.

- **Wat blijft er over van XONAR?**

Het herstelplan geeft hier inzicht in.

- **Hoeveel personeelsleden verliezen hun baan hierdoor bij XONAR?**

Zie het financieel addendum. De formatie van XONAR wordt afgebouwd met 132 fte. Dit aantal is naar de situatie op een peildatum. De aantallen kunnen fluctueren door natuurlijk verloop.

- **Hoe wordt het vertrouwen in XONAR hersteld?**

Het zal tijd kosten om het vertrouwen in XONAR te herstellen. Het doel van de monitor is om als regio goed te blijven volgen welke stappen XONAR in de komende tijd zet. Stapje voor stapje kan zo het vertrouwen hersteld worden.

- **Hoe komt het dat de kosten zo stijgen vanaf oktober 2023 bij XONAR?**

XONAR heeft vanaf september 2022 kosten gemaakt voor het herstelplan en deze kosten lopen nog geheel 2023 door. In september 2023 wordt het sociaal plan effectief. Vanaf dat moment kunnen medewerkers een beroep doen op de wettelijke transitievergoedingen. Deze vormen eensubstantieel deel van de kosten. Vanaf september worden er derhalve extra kosten verwacht i.v.m. de boventalligheid van medewerkers bij hulpvormen waar XONAR afscheid van neemt. Een gedeelte van deze transitievergoedingen kan overigens ook nog in 2024 vallen, afhankelijk van de herplaatsing van boventallige medewerkers.

- **Wat gebeurt er met de opbrengst van het vastgoed?**

De opbrengst van de verkoop van het vastgoed wordt ingezet als dekking voor achterstallig onderhoud en verduurzaming van de vastgoedportefeuille. XONAR beschikt niet over een actueel onderhoudsplan. In onze voorwaarden bij de financiering van het herstelplan vragen wij XONAR het verouderde onderhoudsplan te actualiseren zodat wij kunnen toetsen wat nodig is en in welk tijdsbestek. In de voorwaarden bij de financiering van het herstelplan vragen wij XONAR ook, indien de opbrengst uit de verkoop van vastgoed hoger is dan benodigd voor het onderhoudsplan, de hogere opbrengst in te zetten voor financiering van de frictiekosten in het herstelplan zodat de bijdrage van de gemeenten omlaag kan.

- **Wat levert de steun die we nu gaan geven ons op? Wordt de zorg hier inhoudelijk beter van?**

De steun zorgt ervoor dat de continuïteit van jeugdhulp geborgd wordt en dat XONAR de kans krijgt om weer naar een gezonde bedrijfsvoering toe te groeien. Hiermee zorgen we ervoor dat de jeugdhulp ook op langere termijn geborgd blijft. Meer stabiliteit binnen XONAR leidt ertoe dat er meer rust in het zorglandschap ontstaat en bijv. minder wisseling van vaste zorgverlener voor jeugdigen en gezinnen.

- **Zit de transformatieopdracht wel voldoende in het herstelplan?**

De transformatieopdracht is een opdracht voor en door de hele regio en haar gecontracteerde partijen. Deze is niet enkel door XONAR in te vullen. Het herstelplan is gericht op de bedrijfsvoering van XONAR. Wel zal in de monitoring gekeken worden of de bedrijfsvoering voldoende flexibel is om in te spelen op wijzigingen als gevolg van de transformatie. Bijvoorbeeld wanneer minder behoefte ontstaat aan verblijfsplekken omdat er meer lichtere,ambulante jeugdhulp wordt ingezet.

- **Wat wordt er precies afgestoten door XONAR en wie gaat dat overnemen? (Graag precies overzicht)**

Zie de bijlage Zorgcontinuïteit die is toegevoegd aan het raadsvoorstel.

- **Wat zijn de alternatieven voor de huidige MKD's?**

Ook hier geeft de bijlage Zorgcontinuïteit inzicht in.

- **Welke stukken zijn wel en niet vertrouwelijk?**

Op de bijlagen Herstelplan XONAR en Financieel addendum bij het herstelplan van het raadsvoorstel rust geheimhouding. Deze geheimhouding is door de colleges aan de gemeenteraden opgelegd. De bijlagen zijn geheim, omdat deze gedetailleerde, bedrijfsgevoeligeinformatie over XONAR bevatten. Ze zijn wel onder voorwaarden bij de griffie in te zien door raadsleden. De overige stukken zijn openbaar.

- **Loopt personeel van XONAR nu al weg?**

Er is inderdaad sprake van verloop. Dit zien we overigens niet alleen bij XONAR; in het helezorgveld is het verloop relatief groot.

- **Herstelplan actualiseren en bijvoegen.**

Het Herstelplan van december 2022 **is** niet geactualiseerd met uitzondering van de financiële paragraaf, het financieel addendum bij het herstelplan van juni 2023. Deze liggen voor raadsleden terinzage bij de griffie.

- **Hoeveel tijd krijgt XONAR?**

XONAR moet binnen 6 maanden (dit is voor het einde van 2023) laten zien dat het herstel inzet door gecontroleerde bijsturing op oplossingen in de bedrijfsvoering en contractering.Volledig herstel zal een langere periode in beslag nemen.

- **Geheimhouding stukken is opgelegd door XONAR. Waarom laten we ons dat opleggen door iemand die geld van ons wil?**

De gegevens zijn onder geheimhouding verstrekt omdat het bedrijfsgevoelige informatie betreft. Openbaarmaking hiervan schaadt het bedrijfsbelang van XONAR. Colleges hebben vervolgens op basis van de Gemeentewet geheimhouding aan hun gemeenteraden opgelegd.

- **Graag een overzicht van de fusies van XONAR**

Zie voor een overzicht pagina 14 van het herstelplan dat onderdeel is van de raadsstukken.

- **Wat gebeurt er met cliënten van onderdelen die worden afgestoten?**

Zie het memo Zorgcontinuïteit dat onderdeel is van de raadsstukken.

- **Wat betekent het stoppen met de verschillende hulpvormen voor het aanbod van XONAR?**

XONAR krimpt wel maar is nog steeds een cruciale zorgaanbieder met een zorgaanbod in alle segmenten.

- **Wordt de druk niet hoger op andere medewerkers die niet ziek zijn en die de zieken moeten opvangen?**

XONAR zet onder meer ingehuurd personeel in voor vervanging van zieke medewerkers.

- **Zorgen over de lage productiviteit en het onvermogen van XONAR om die te verhogen. De druk op de medewerkers gaat omhoog. Vertaalt zich dit in hoger ziekteverzuim?**

Wij hebben geen informatie die wijst op een hoger ziekteverzuim door verhoging van de productiviteit. XONAR stuurt actief op het verhogen van de productiviteit. Wij volgen dit op de voet in de monitoring.

- **Is er voldoende aandacht voor de professional en dat verzakelijking niet doorslaat op medewerker?**

XONAR besteedt veel aandacht aan de begeleiding van de medewerkers. Verzakelijking is onvermijdelijk en ook noodzakelijk om het herstelplan te realiseren.

- **Vertaalt probleem productiviteit zich niet naar andere zorgaanbieders?**

Te lage productiviteit speelt nadrukkelijk bij XONAR. Wij hebben geen zicht op de productiviteit bij andere zorgaanbieders

- **Is er voldoende aandacht voor de werkgelegenheid van de medewerkers van XONAR?**

In verband met de schaarste op de arbeidsmarkt is de verwachting dat de boventallige XONAR medewerkers snel ander werk vinden.

Bij het uittreden van XONAR uit JENS is behoud van werkgelegenheid en expertise van het personeel één van de uitgangspunten. Het is de bedoeling dat personeel XONAR wordt overgenomen door coöperatieleden JENS. XONAR en JENS voeren hierover constructief overleg en zijn in gesprek met de medewerkers.

- **Hebben de medewerkers van XONAR meegewerkt aan het herstelplan?**

Een aantal medewerkers van XONAR hebben daadwerkelijk meegewerkt aan het herstelplan. Daarnaast heeft het herstelplan het volledige interne adviestraject van medezeggenschap doorlopen.

- **Kan de correspondentie van XONAR met de ouders openbaar worden gemaakt?**

Gemeenten beschikken niet over deze correspondentie. Bovendien gaat het om privacygevoelige informatie.

- **Verbeteren functiemix XONAR. Hoe pak je dat aan? Combinatie van personeel dat blijft in combinatie met mbo-geschoold personeel werken?**

XONAR werft onder meer voor MBO geschoold personeel om de functiemix te verbeteren.

- **Zorgen over continuïteit jeugdhulp.**

Het grootste probleem binnen het veld is het gebrek aan capaciteit vanwege personeelsverloop (niet alleen bij XONAR). Dit dwingt ons kritisch te kijken wanneer gespecialiseerde jeugdhulp echt noodzakelijk is en wanneer gezinnen op andere manieren, vanuit voorliggende voorzieningen, gesteund kunnen worden.

- **Vinden alle 16 gemeenten trede 3 het beste?**

De 16 portefeuillehouders jeugdhulp van de jeugdregio hebben unaniem besloten voor hetherstelplan op basis van trede 3. De 16 colleges van B&W hebben daar vervolgens mee ingestemd.

- **Aantal cliënten daalt nog steeds?**

Het aantal cliënten in de regio Zuid-Limburg die een beroep doen op jeugdzorg daalt over de gehele lijn. Vandaar dat ook XONAR te maken heeft met een dalend aantal cliënten (instroom). Het marktaandeel van XONAR ten aanzien van de gehele regio Zuid-Limburg is niet gedaald.

- **Leefhuizen (gedeeltelijk) afstoten; wat houdt dit in voor het zorgaanbod in de regio?**

XONAR heeft als combinatie de aanbesteding segment 2-Wonen gegund gekregen. De Leefhuizen maken onderdeel uit van dit segment. De combinatie waarvan XONAR penvoerder is, iscontractueel verplicht om een aantal ingekochte plekken leefhuizen aan te bieden. XONAR stootals individuele zorgaanbieder het product Leefhuizen gedeeltelijk af en deze plekken worden doorandere gegunde zorgaanbieders in de regio overgenomen. Het zorgaanbod Leefhuizen in de regiois hierdoor gegarandeerd.

Vragen over eventuele fusie met Mutsaers

- **Wat vinden jullie van de fusieplannen met Mutsaers?**

XONAR beschrijft in het herstelplan dat de organisatie het op eigen kracht niet zal redden. Voor écht duurzaam herstel is een fusiepartner nodig. XONAR blijft door het productportfolio dat zich uitsluitend richt op jeugdhulp erg kwetsbaar. Diversificatie in de productportfolio is noodzakelijk. XONAR heeft hiervoor een stevige partner nodig. Ook na het afstoten van verliesgevende producten blijft fusie noodzakelijk

XONAR en Mutsaersstichting onderzoeken op dit moment de mogelijkheden voor een fusie. Eerste stap in deze verkenning is een due diligence onderzoek. Beide partijen laten door PWC onderzoeken hoe ze er financieel voorstaan. De uitkomsten van dat onderzoek zijn niet alleen voor de fusiepartners maar ook voor de gemeenten van belang. Indien XONAR fuseert met een zwakke partij is dit een continuïteitsrisico voor de toekomst. Dit is ook zo besproken met de bestuurder en voorzitter RvT van XONAR.

De beoogde fusiepartner Mutsaers komt niet zonder bagage. Uit de jaarrekeningen blijkt dat zowel 2021 en 2022 verliesgevend zijn geweest. De uitkomsten van de due diligence moet meer inzicht in geven in de financiële positie van Mutsaers.

Gemeenten zijn geen partij in de fusie en kunnen daardoor nauwelijks voorwaarden stellen. De Jeugdautoriteit heeft met de bestuurder van XONAR de noodzaak van fusie met een financieel gezonde fusiepartner besproken en inzage gevraagd in de opdrachtformulering voor de due diligence. Op deze manier wil de Jeugdautoriteit inzicht krijgen in de consequenties voor de continuïteit van de jeugdhulp en de mogelijke risico's. Zo nodig zal de Jeugdautoriteit aantekeningen plaatsen bij de due diligence. De Jeugdautoriteit zal interveniëren als zij naar aanleiding van haar vragen risico's signaleert m.b.t. de continuïteit van jeugdhulp.

Voor welke fusievorm wordt gekozen is afhankelijk van het effect van de fusie op de financiële huishouding van XONAR en de overeenkomsten met de gemeenten. Die keuze moet nog gemaakt worden.

Bij een **bestuurlijke fusie** blijft XONAR als entiteit bestaan, waardoor er in die zin niks verandert voor de contracten die XONAR met de gemeenten is aangegaan in het kader van de aanbestedingen in het sociaal domein. Bij een bestuurlijke fusie kan XONAR zonder toestemming van degemeenten een fusie aangaan. Vooralsnog is het voornemen van XONAR een bestuurlijke fusie aan te gaan.

Bij een **juridische fusie** is er sprake van rechtsopvolging. Dit betekent dat de gemeenten als opdrachtgever met een wijziging van de samenstelling van de opdrachtnemer moet instemmen. XONAR moet in die situatie op grond van de contractuele afspraken verplicht met de gemeenten als opdrachtgever in overleg treden over de (voorgenomen) wijzigingen in de structuur/zeggenschap. Gemeenten zullen dan toetsen of de gewijzigde contractpartij voldoet aande eisen die zijn gesteld bij de aanbestedingen. Als het gaat om de situatie waarbij XONAR onderaannemer is, is er sprake van vervanging van een bestaande onderaannemer (XONAR door nieuwe juridische entiteit). Daarvoor is toestemming van de gemeente nodig. De gemeenten kunnen hier (redelijke) voorwaarden aan verbinden.

De fasering van de besluitvorming over het herstelplan loopt niet parallel met de fasering van de besluitvorming over de voorgenomen fusie. Besluitvorming over het herstelplan is in verband met de precaire financiële situatie van XONAR op korte termijn noodzakelijk. Duidelijkheid over de fusie verwachten wij niet voor de jaarwisseling. De beoordeling of er sprake is van duurzaam herstel en een daarop gebaseerde financiële bijdrage moet gebeuren op basis van het herstelplan zónder fusiepartner.

Vragen over (uittreding) JENS

- **Wat wordt bedoeld met uitfasering uiterlijk 1 januari 2024?**

Hiermee wordt bedoeld dat XONAR voornemens is om op 1 januari 2024 uit de coöperatie JENS te treden.

- **Is er ook een reden waarom de uittreding van XONAR binnen JENS niet wordt beschreven?**

In het persbericht van 25 mei jl. hebben JENS en XONAR aangekondigd de mogelijkheid te onderzoeken om uit elkaar te gaan. Op welke manier en onder welke voorwaarden dit precies vorm krijgt, is op dit moment onderwerp van gesprek. Deze gesprekken verlopen voortvarend en constructief.

- **Waarom is het verlies van JENS niet alleen opgelost door de gemeenten Heerlen,Landgraaf, Voerendaal, maar door alle 16 gemeenten?**

De problemen bij XONAR zijn het gevolg van **de bedrijfsvoering van XONAR** en zijn niet te wijten aan één of meerdere specifieke contracten. Een gezamenlijke oplossing ligt dan ook voor de hand.Bovendien vormen de 16 gemeenten in Zuid-Limburg één jeugdhulpregio en zijn daarmee als éénregio verantwoordelijk voor de continuïteit van de jeugdhulp in de regio.

- **Hoe komt het dat de verdeling inclusief JENS voordeliger is voor de 13 gemeenten?**

Het verschil ontstaat doordat in de variant waarin de 16 gemeenten alle kosten verdelen ook de ambulante cliënten van XONAR in JENS worden meegenomen. Dat is in de andere variant (13 + 3) niet het geval, dan komen de kosten voor de ambulante cliënten XONAR in JENS voor rekening van de drie gemeenten Heerlen, Landgraaf en Voerendaal.

- **Waarom kiezen de gemeenten HLV dan toch voor deze optie, ondanks dat het voor hen duurder uitvalt?**

De problematiek in het dossier JENS wijkt niet af van het patroon dat wij ook in andere dossiers van XONAR zien zoals MKD en Leefhuizen. Te lage productiviteit, verkeerde personeelsmix waardoor te hoge personeelskosten, meer zorg leveren dan beschikt, etc. De problematiek JENS past daardoor in het grotere patroon. Dan is het ook logisch om als G16 samen de lasten te dragen van de ingrepen die nu worden gedaan. Bovendien hebben de HLV-gemeenten altijd aangegeven dat ze hun verantwoordelijkheid nemen met betrekking tot JENS.

- **In het herstelplan XONAR van december 2022 wordt met betrekking tot JENS over andere bedragen gesproken dan in het financieel addendum van juni 2023. Kan dit toegelicht worden?**

In het herstelplan wordt gesproken over een bedrag van € 7 mln. m.b.t. JENS en in het addendum over een bedrag van € 2,3 mln. Het, ook publiekelijk gedeelde, bedrag van € 7 mln. heeft betrekking op de maximale uittreedvergoeding die JENS van XONAR zou kunnen vragen in het geval dat XONAR haar lidmaatschap van JENS opzegt en uit de coöperatie stapt.
Toelichting: in de statuten van JENS is onder andere opgenomen dat een uittredende partij de financiële gevolgen van het beëindigen van het lidmaatschap vergoedt aan de coöperatie door een uittredingsvergoeding te betalen die dient als redelijke schadeloosstelling. In de statuten JENS staat eveneens dat de coöperatie en het uitredend lid zich zullen inspannen de financiële gevolgen van het uittreden over en weer waar mogelijk te beperken. XONAR en JENS zijn al enige tijd voortvarend en constructief met elkaar in gesprek over het uittreden van XONAR uitJENS per 1 januari 2024. Uitgangspunt hierbij is om dit te realiseren met behoud van capaciteit enexpertise (personeel) en daarmee zorgcontinuïteit voor alle en toekomstige cliënten, behoud van werkgele-

genheid (personeel wordt in dit scenario overgenomen door coöperatieleden JENS) en zonder uittreedvergoeding.
Het bedrag van € 2,3 mln. dat genoemd wordt in het addendum bij het herstelplan en in het formele verzoek van XONAR aan de gemeenten Zuid-Limburg heeft betrekking op:

- de maximale frictiekosten (1,8 mln.) die gepaard kunnen gaan met de overgang van personeel vanuit XONAR naar coöperatieleden JENS. Personeel heeft conform de CAO Jeugdzorg bepaalde rechten en deze worden hiermee financieel veiliggesteld.
- de maximale kosten voor juridische bijstand (0,5 mln.) hebben betrekking op kosten voor juridische bijstand die mogelijk gemaakt moeten worden in dit proces.

De € 2,3 mln. betreft een raming, we volgen de uitgaven nauwgezet en betalen alleen de daadwerkelijk gemaakte kosten.
~ In het herstelplan is uitgegaan van grotere tekorten 2022 van XONAR in JENS dan blijkt uit de jaarrekening XONAR. Inmiddels hebben de gemeenten Heerlen, Landgraaf en Voerendaal het verzoek van JENS voor aanvullende financiering 2022 gehonoreerd. Daarmee wordt de bijdrage van XONAR aan het jaarrekeningtekort 2022 van JENS, anders dan in het herstelplan aangenomen, verwaarloosbaar klein.

- **Moet Landgraaf straks niet ook nog meebetalen aan uittreedvergoeding? Als XONAR deze moet gaan betalen betaalt HLV dan niet dubbel?**

XONAR en JENS verkennen de mogelijkheid dat XONAR per 1-1-2024 uit de coöperatie JENS stapt. Uitgangspunt is om dit te realiseren met behoud van capaciteit en expertise (personeel) en daarmee zorgcontinuïteit voor alle huidige en toekomstige cliënten, behoud van werkgelegenheid (personeel wordt in dit scenario overgenomen door coöperatieleden JENS) en zonder uittreedvergoeding. Vooralsnog verloopt de verkenning voortvarend en constructief.

- **JENS heeft zich hersteld in de laatste jaren? Kunt u dat bevestigen?**

De JENS-gemeenten Heerlen, Landgraaf en Voerendaal zijn tevreden over de koers en de resultaten die JENS inhoudelijk boekt. In de afgelopen jaren hebben zich onvoorziene ontwikkelingen voorgedaan waardoor meer en zwaardere hulp nodig was. JENS heeft vanaf dag 1met een taakstellend budget moeten werken. Een budget dat achteraf bezien niet realistisch is gebleken. De gemeenten HLV hebben binnen de contractuele hulpventielen JENS gecompenseerdvoor uitgevoerde aanvullende werkzaamheden als gevolg van onvoorziene omstandigheden en hetbudget – met terugwerkende kracht - aangepast. In die zin kan er geen sprake zijn van enig herstelvan JENS. Het taakstellend budget van JENS is daarentegen wel hersteld door de gemeenten HLV.De eerste jaren van uitvoering van de Basishulp Jeugd waren voor JENS - ongeacht het taakstellende budget – ingewikkeld; een nieuwe organisatie moest worden gebouwd en deBasishulp Jeugd moest voor de gemeenten HLV anders vorm gegeven worden. Veel stakeholdersin de Basishulp Jeugd moesten aangesloten worden op de vernieuwende werkwijze van JENS: passende ondersteuning en hulp zo dichtbij als mogelijk, in de vertrouwde omgeving, waarbij waarmogelijk een beroep wordt gedaan op de zelfredzaamheid van het kind, gezin en omgeving. Hulpzo kortdurend en licht als mogelijk en zo zwaar en langdurig als nodig. Van deze ingewikkelde beginfase heeft JENS zich hersteld en is JENS inmiddels een volwassen partner van HLV geworden.

- **Hoe zit de JENS constructie in elkaar?**

Zie separaat memo ‘Samenwerking JENS - Heerlen, Landgraaf, Voerendaal’.

- **Zijn de JENS tarieven te laag? Gehoord dat deze 15% lager zijn dan de tarieven van de jeugdregio.**

Er is geen onafhankelijk onderzoek gedaan naar de tarieven. JENS geeft aan dat de tarieven voor de gevraagde inzet onderbouwd en kostendekkend zijn. XONAR geeft aan verlies te lijden op een aantal van haar producten, waaronder (een deel van) deinzet voor JENS. Dit is een breder probleem dat ligt binnen de bedrijfsvoering van XONAR en niet te wijten is aan één of meerdere specifieke contracten. Bovendien is de door JENS gevraagde inzet niet zonder meer vergelijkbaar met de arrangementen Zuid-Limburg.

Jeugdhulp
Zuid-Limburg

Herstelplan XONAR

Informatiebijeenkomsten raadsleden op 3, 4 en 5 juli 2023

Jeugdhulp
Zuid-Limburg

jeugdhulpzuidlimburg.nl

Jeugdhulp
Zuid-Limburg

Korte inhoud

- Korte terugblik
- Draaiboek continuïteit jeugdhulp
- Herstelplan (niet inhoudelijk in verband met geheimhouding)
- Relatie met aanbesteding
- Verplichting financiële steun
- Geheimhouding
- Vervolgproces

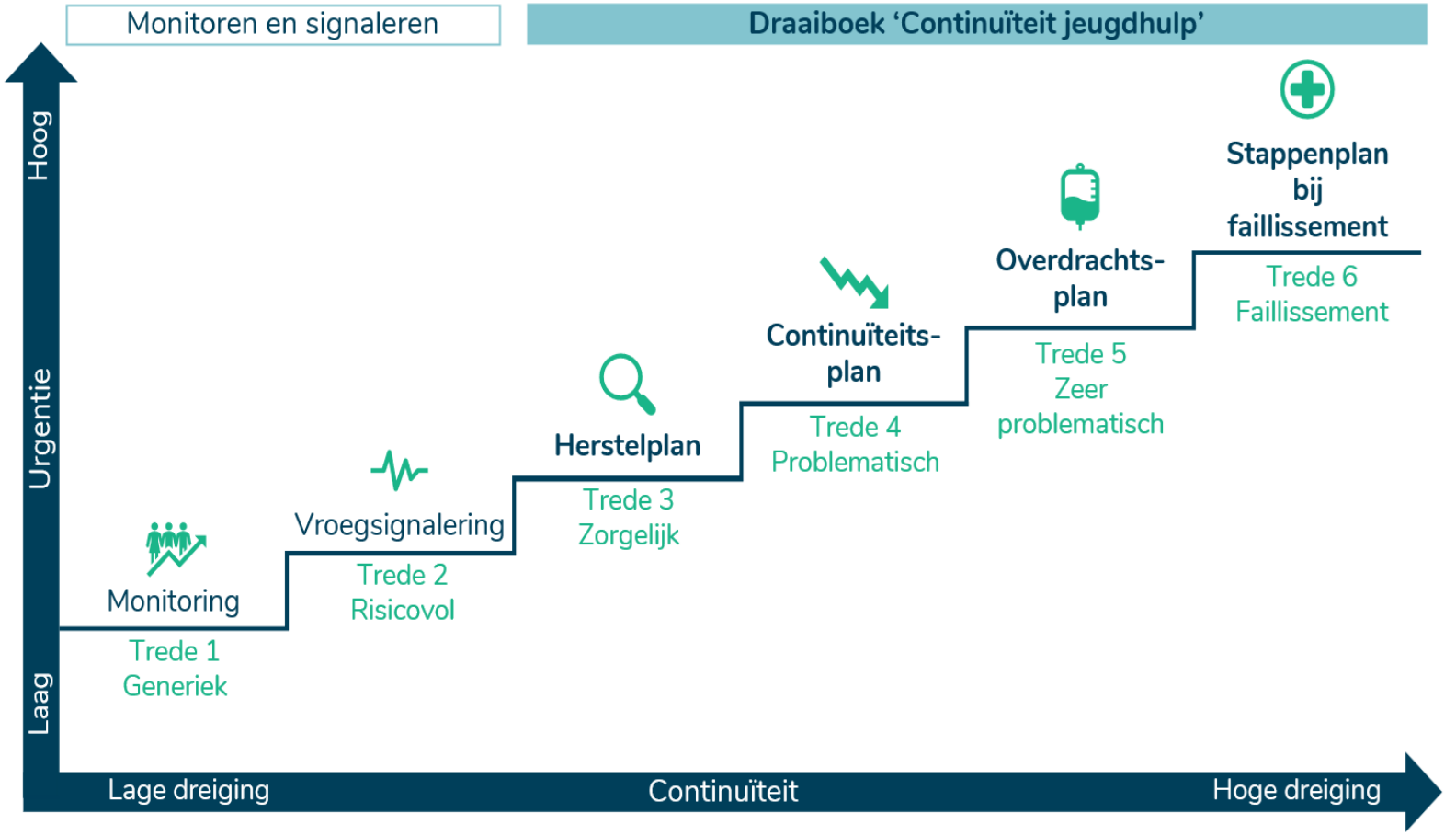
Jeugdhulp
Zuid-Limburg

Korte terugblik

- Mei 2021 eerste signalen financiële problemen bij XONAR.
- Frequentie periodieke gesprekken opgevoerd van 2x naar 4x per jaar.
- April 2022 verbeterplan XONAR + melding fors verlies in eerste kwartaal.
- Frequentie periodieke gesprekken van 4x per jaar naar maandelijks + contact met Jeugdautoriteit.
- Juli 2022 bestuurlijk overleg XONAR en Jeugdregio iav Jeugdautoriteit. Gezamenlijk besluit dat trede 3 draaiboek continuïteit jeugdhulp van toepassing is.
- September 2022 benoeming regievoerder.
- December 2022 XONAR presenteert het verplichte herstelplan. In verband met bedrijfsgevoelige informatie geheimhouding.

Jeugdhulp
Zuid-Limburg

Draaiboek continuïteit jeugdhulp

Jeugdhulp
Zuid-Limburg

jeugdhulpzuidlimburg.nl

Probleemanalyse XONAR

Jeugdhulp Zuid-Limburg

Op hoofdlijnen worden in het herstelplan de volgende problemen geïnventariseerd:

1. Knelpunten in governance, aansturing en organisatie-inrichting
2. Overheadkosten hoger dan veronderstelling in de tarieven
3. Te lage productiviteit
   - Normering 1.300 uren. XONAR ca 1.100 uren.
4. Te hoge zorgpersoneelskosten (per fte) vs. tarieven
5. Hoog ziekteverzuim.
6. Verlies in de deelname aan de coöperatie JENS;
   - verliezen in de exploitatie
   - verliesbijdrage in JENS.
7. Niet (volledig) vergoede activiteiten/kosten.
8. (Eenmalige) meerkosten door Covid-19.

Jeugdhulp
Zuid-Limburg

Herstelplan XONAR / verantwoordelijkheden

- De verantwoordelijkheid voor haar bedrijfsvoering ligt bij XONAR zelf. De jeugdregio en de deelnemende gemeenten hebben daar geen rol in. Het draaiboek continuïteit jeugdhulp houdt XONAR verantwoordelijk voor het borgen van de continuïteit van zorg.
- De wettelijke verantwoordelijkheid voor de continuïteit van de jeugdhulp ligt echter bij de gemeenten. Daarom dienen de gemeenten in te stemmen met het herstelplan. Waar de maatregelen uit het herstelplan raken aan de continuïteit van jeugdhulp is de instemming van de gemeenten noodzakelijk.

Jeugdhulp
Zuid-Limburg

Herstelplan XONAR / 2 sporen

- Spoor 1 > standalone verbeteren
  - Portfolio keuzes (= afstoten verliesgevende onderdelen)
  - Operationeel verbeteren

- Spoor 2 > fusie met andere partij
  - Diversificatie
  - Schaalvoordelen

Herstelplan / uitgangspunten beoordeling

Jeugdhulp Zuid-Limburg

Beoordeling herstelplan aan de hand van volgende uitgangspunten:

- Continuïteit jeugdhulp is gegarandeerd;
- Herstelplan sluit aan op de transformatie die de jeugdregio voor ogen heeft en de daarop gebaseerde nieuwe inkoop jeugdhulp;
- Herstelplan geeft binnen een reële termijn uitzicht op een duurzaam gezonde bedrijfsvoering;
- Gezonde bedrijfsvoering waarbij in de toekomst geen beroep meer wordt gedaan op aanvullende financiering door de gemeenten.

Herstelplan / beoordeling 1

Jeugdhulp
Zuid-Limburg

- Grootste knelpunten in exploitatie
  - Te lage productiviteit
  - Personeelsmix klopt niet > te hoge personeelskosten
  - Meer zorg leveren dan wordt vergoed
  - Bedrijfsvoering niet op orde

- Dit patroon doet zich voor bij alle producten
- Probleem ligt binnen bedrijfsvoering XONAR en is niet te wijten aan één of meerdere specifieke contracten.

Herstelplan / beoordeling 2

Jeugdhulp
Zuid-Limburg

- Duurzame bedrijfsvoering noodzakelijk.
- XONAR moet zonder steun van derden verder kunnen.
  - Steun gemeenten is incidenteel.
  - Geen structurele bijdragen.
  - Geen tariefverhogingen
  - Rendement moet minimaal 2% zijn
- Om dit te kunnen realiseren aanvullende portfoliokeuzes noodzakelijk
  - Afstoten verliesgevende activiteiten JENS en Leefhuizen

Financiële steun

Jeugdhulp Zuid-Limburg

• Frictiekosten vastgoed	1,9 mln.
• Transitiekosten personeel	3,7 mln.
• Reorganisatiekosten	2,4 mln. +
	8,0 mln.

- Alle bedragen zijn plafondbedragen
- Verdeelsleutel bijdrage per gemeente o.b.v. cliëntaantallen op peildatum 01-07-2022.

Voorwaarden en monitoring

Jeugdhulp
Zuid-Limburg

- Aan de financiële steun worden voorwaarden verbonden.
- XONAR moet naar vermogen zoveel mogelijk kosten zelf dragen.
- Gefaseerde bevoorschotting.
- Aantonen dat kosten werkelijk zijn gemaakt.
- Accountantsverklaring bij eindafrekening.
- Gedurende in ieder geval 2 jaar strakke monitoring en zo nodig bijsturing.

Relatie met aanbesteding

Jeugdhulp
Zuid-Limburg

- XONAR voldoet aan alle voorwaarden van het Programma van Eisen. Daarom gunning van inschrijvingen XONAR op de verschillende segmenten.
- Zwakke solvabiliteit (< 20%) is geen uitsluitingsgrond.
- Wel verplichting om verbeterplan te maken dat uitzicht geeft op duurzaam herstel. (herstelplan = verbeterplan)
- Gemeenten zijn zorgvuldig te werk gegaan. Onder meer:
  - Marktconsultaties
  - Kostprijsonderzoek bij meerdere zorgaanbieders, waaronder XONAR
  - Consultatie zorgaanbieders over arrangementen en voorlopige tarieven
- Generieke tarieven. Geen tariefdifferentiatie.
- Gunning is definitief. Na-onderhandelingen met individuele zorgaanbieders zijn niet mogelijk.

Verplichting financiële steun 1

Jeugdhulp
Zuid-Limburg

- Gemeenten zijn op grond van de Jeugdwet verantwoordelijk voor de continuïteit van de jeugdhulp.

- Als een cruciale zorgaanbieder zoals XONAR in financiële problemen komt, zijn gemeenten op grond van de Jeugdwet verplicht financiële steun te verlenen. Ook indien, zoals bij XONAR, de oorzaak van de problemen voor een groot deel gezocht moet worden in het eigen handelen.

Verplichting financiële steun 2

Jeugdhulp Zuid-Limburg

- Wat als niet alle 16 gemeenteraden instemmen met het voorstel voor financiële steun aan XONAR?
- Op basis van ervaringen in eerdere cases elders in het land 2 scenario's mogelijk voor het vervolg.
    1. De centrumgemeente schiet voor en probeert achteraf alsnog tot overeenstemming te komen. Centrumgemeente Maastricht heeft de jeugdautoriteit laten weten hier geen medewerking aan te verlenen.
    2. Het alternatieve scenario is dat het ministerie de procedure van indeplaatsstelling volgt en bij die gemeenten die niet akkoord gaan met financiële steun aan XONAR in het budgetrecht van de gemeenteraden treedt en alsnog het besluit voor financiële steun neemt.
- Het is uiteraard niet de bedoeling dat het zover komt. Het moet echter duidelijk zijn dat er geen keuze- en geen beleidsvrijheid is.

Geheimhouding

Jeugdhulp
Zuid-Limburg

- Op een aantal onderliggende stukken is geheimhouding opgelegd door het college. Met het oog op een zorgvuldig en vlot verloop van de behandeling, kunnen de onderliggende stukken waarop geheimhouding rust op afspraak bij de griffie worden ingezien.
- Over de geheime bijlage kan in de openbare vergaderingen (commissie / domein- en raadsvergadering) niet worden gesproken. Als dat wel gewenst is, dan dient de vergadering in beslotenheid plaats te vinden.
- Verder is het van belang dat degenen die kennis hebben genomen van de stukken hierover slechts spreken met andere raadsleden en/of burgerleden die de geheime stukken mogen inzien.

Vervolgproces

Jeugdhulp
Zuid-Limburg

- Informeren
  - Informatiebijeenkomsten raadsleden 3, 4 en 5 juli.
  - Inzage geheime stukken (herstelplan en financieel addendum) bij griffie.
- Technische vragen
  - Technische vragen uiterlijk 2 weken voor commissie/domeinvergadering.
  - Centrale beantwoording door leden werkgroep herstelplan.
  - Set vragen en antwoorden naar alle gemeenten.
  - Antwoorden op vragen over geheime stukken ter inzage bij herstelplan
- Politieke vragen
  - Raadsvergaderingen na het zomerreces

Samenwerking JENS – Heerlen, Landgraaf, Voerendaal

Aanleiding Basishulp Jeugd
De gemeenten Heerlen, Landgraaf en Voerendaal (HLV) hebben in 2017 geconstateerd dat de met de decentralisatie beoogde transformatie van de jeugdhulp onvoldoende of niet snel genoeg gerealiseerd werd. Dit werd ook onderkend door een aantal grote(re) aanbieders van jeugdhulp, waaronder XONAR, die hierover het gesprek met de gemeenten hebben gezocht. Om meer vooruitgang te boeken in de transformatie, hebben de drie gemeenten op basis van inhoudelijke overwegingen de keuze gemaakt om lokaal preventieve activiteiten en ambulante jeugdhulp anders te organiseren. Uitgangspunten hierbij waren en zijn: meerjarige afspraken met 1 contractpartij, lumpsumfinanciering, partnerschap en de combinatie van lokaal preventieve activiteiten en ambulante jeugdhulp in 1 opdracht. De nieuwe manier van inkopen heeft als doel betere en efficiëntere zorg voor de jeugd; laagdrempelig, normaliserend en dicht bij huis, met ruimte voor professionals en waarbij aanbieders samenwerken en prikkels ervaren om te transformeren.

Coöperatie JENS
In 2018 hebben de HLV-gemeenten meerdere marktconsultaties gehouden en de opdracht Basishulp Jeugd (BHJ) Europese aanbesteed. Basishulp Jeugd omvat lokaal preventieve activiteiten en ambulante jeugdhulp. De opdracht is aan de Coöperatie 'Samenwerkingsverband Basishulp Jeugd Heerlen, Landgraaf, Voerendaal' (later JENS) gegund voor de periode 2019 tot en met 2022. Coöperatieleden van dit contract waren XONAR, Mondriaan, Radar, Koraal, Alcander, Welsun en Meander.

In 2022 heeft opnieuw een Europese aanbesteding plaatsgevonden, grotendeels gestoeld op de eerdere aanbesteding, aangevuld met de ervaringen uit het lopende contract. De onderliggende visie en de doelen voor de Basishulp Jeugd zijn ongewijzigd. De coöperatie JENS heeft eind juli 2022 opnieuw en definitief ingeschreven op de opdracht Basishulp Jeugd voor de periode 2023 tot en met 2027 met de mogelijkheid van 3 verlengingsopties van ieder twee jaar. In het huidige contract bestaat de coöperatie JENS uit XONAR, Mondriaan, Radar, Koraal, Lionarons GGZ, Kracht in Zorg en Alcander.

De coöperatie is verantwoordelijk voor het bieden van lokaal preventieve activiteiten en ambulante jeugdhulp voor jeugdigen en hun gezinnen in de drie gemeenten. Om deze opdracht te kunnen realiseren werkt JENS samen met onderaannemers en leveranciers.

Het begin 2023 gepubliceerde rapport van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd is positief over de kwaliteit van de jeugdhulp en over de resultaten die JENS boekt op de doelstellingen van de Basishulp Jeugd.

Contractueel: overeenkomst gemeenten HLV met coöperatie JENS
De gemeenten Heerlen, Landgraaf en Voerendaal hebben ieder een eigen, gelijkluidende, overeenkomst met JENS. Deze contracten zijn gebaseerd op een taakgerichte bekostiging met een lumpsumbudget per jaar voor de uitvoering van de Basishulp Jeugd. De coöperatie beschikt niet over een eigen vermogen, de inkomsten bestaan uit de lumpsumfinanciering van de drie gemeenten. Het principe van een lumpsum is dat de opdrachtnemende partij de opdracht uitvoert voor de vooraf overeengekomen lumpsum en onder de vooraf geformuleerde voorwaarden. In het geval er verliezen optreden, komen die voor rekening van de coöperatieleden. Binnen JENS is dit naar rato van de gerealiseerde omzet, voor XONAR is dat rond de 40%.

Gegeven het vernieuwende van deze manier van werken en de ontwikkelingen binnen de jeugdhulp hebben de gemeenten HLV er weloverwogen voor gekozen om in de contracten een optie in te bouwen waarbij ze bij onvoorziene omstandigheden extra budget aan de lumpsum kunnen toevoegen. Deze zogenaamde hulpventielen zijn in het vorige en in het huidige contract opgenomen. De hulpventielen zijn afgelopen jaren ook aangesproken, de gemeenten HLV hebben op verzoek van JENS (achteraf) extra middelen ter beschikking gesteld, aanvullend aan de lumpsum. Voor 2022 heeft JENS ook een verzoek ingediend voor aanvullende financiering, dit verzoek is recent gehonoreerd.

Voor het contract over de jaren 2019-2022 is het lumpsumbudget becijferd op basis van de productiebekostiging van de ambulante hulp (realisatie 2015-2016 en prognose 2017) plus de subsidies voor de lokaal preventieve activiteiten. In de jaarschijven is aangenomen dat door inverdieneffecten vanaf 2021 de Basishulp Jeugd met minder budget vormgegeven kon worden. Daar komt bij dat de lumpsum niet jaarlijks werd geïndexeerd. Dit bleek, evenals de becijfering van het budget per 2019 en de inverdieneffecten, te optimistisch en niet reëel. Er is meer tijd nodig om te transformeren en de inverdieneffecten te realiseren, bovendien heeft corona de transformatie vertraagd en de hulpvraag vergroot. Conform contract is voor de jaarschijf die het betrof aanvullend budget door de HLV-gemeenten beschikbaar gesteld door gebruik te maken van het hulpventiel. Een dergelijke wijziging is afhankelijk van de omstandigheden. Bij onvoorziene risico's, zoals bijvoorbeeld corona, is sprake van aanvullende dienstverlening en worden met een aanvulling op het budget meerkosten als gevolg van die dienstverlening vergoed.

Voor het contract 2023-2027 geldt als vertrekpunt een lumpsumbudget dat rekening houdt met de veranderde omstandigheden sinds 2019. Het lumpsumbedrag is bepaald op basis van de meest actueel beschikbare exploitatieresultaten van JENS en wordt jaarlijks geïndexeerd. Ook in het huidige contract is een hulpventiel opgenomen dat de gemeenten de mogelijkheid biedt om aanvullend te financieren indien sprake is van weinig/niet beïnvloedbare en voorspelbare risico's.

Vanaf 2019 worden in wekelijkse regiegesprekken met JENS alle aspecten van de uitvoering van de opdracht gemonitord. Denk aan: inhoudelijke transformatieve programmalijnen, toeleiding tot hulp en (tijdig) hulpaanbod, bedrijfsvoering en financiën.
Waar nodig wordt het overleg geïntensiveerd. Vanuit HLV en JENS staat de bedoeling van de Jeugdwet centraal; het organiseren van continue kwalitatief passende hulp, waarbij het nodig is om het aanbod te transformeren en maatschappelijke doelen te bereiken. Ook het sturen op verhoogde zelf- en samenredzaamheid is daarvan een onderdeel.

Contractueel: onderlinge afspraken coöperatie
De coöperatie bestaat uit meerdere partijen die hun onderlinge afspraken hebben geformaliseerd via statuten en dienstverleningsovereenkomsten.
In de statuten is onder andere opgenomen dat een uittredende partij de financiële gevolgen van het beëindigen van het lidmaatschap vergoedt aan de coöperatie door een uittredingsvergoeding te betalen die dient als een redelijke schadeloosstelling. De vergoeding wordt naar redelijkheid vastgesteld door het Bestuur en de Algemene Ledenvergadering. De coöperatie en het uitredend lid zullen zich inspannen de financiële gevolgen van het uittreden over en weer waar mogelijk te beperken. De uittredingsvergoeding bedraagt daarbij nooit meer dan de omzet die het betreffende lid over het voorafgaande jaar heeft gerealiseerd bij de coöperatie.

JENS maakt tariefafspraken met haar coöperatieleden, met onderaannemers en leveranciers voor de door deze aanbieders te verlenen zorg. Deze afspraken worden middels dienstverleningsovereenkomsten vastgelegd en zijn mede gebaseerd op de te realiseren transformatie.

Augustus 2023